

**Obraćanje predsjednice Europskog parlamenta Roberte Metsole Europskom vijeću
Četvrtak 14. prosinca 2023.**

Dobro jutro svima.

23. lipnja 2022. bio je važna prekretnica za naš europski projekt. Tog se dana ovo Vijeće odlučilo na korak od povijesne važnosti - dodijelilo je status zemalja kandidatkinja Ukrajini i Moldovi i dalo jasnu europsku perspektivu Gruziji.

U protekloj godini i pol Ukrajina je postigla brz napredak u postizanju svih svojih ciljeva donošenjem potrebnog zakonodavstva i reformi, čak i u najtežim uvjetima.

Isto vrijedi i za Moldovu.

Drage kolegice, dragi kolege,

Na pragu smo još jednog povijesnog trenutka za Europsku uniju. Na nama je da odlučimo hoćemo li iskoristiti povijesnu priliku ili će ovaj trenutak biti obilježen kao povijesni neuspjeh.

Linija između uspjeha i neuspjeha često je vrlo tanka.

Vrijeme je da prijedemo s riječi na djela, da pokažemo jedinstvo i solidarnost, da budemo hrabri i odlučni, da pokažemo da ova situacija može biti svima od koristi.

Sljedeći je korak otvaranje pregovora o pristupanju s Ukrajinom i Moldovom.

Svjesna sam da je riječ o iznimno važnoj odluci koja nekima od vas ne pada lako i poštujem to. Međutim, ta se odluka ne temelji na političkom oportunističkom, nego na zaslugama, na poštovanju naših kriterija i na činjenici da svaka država ima vlastiti put prema objektivnim ciljevima koje smo mi postavili.

U globalnoj geopolitičkoj situaciji i nedjelovanje ima svoju cijenu.

Kao što sam jučer rekla na sastanku na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana, pred nama je jedinstvena prilika koju ne smijemo propustiti.

Dopustite mi da naglasim da smo spremni pomoći svojim susjedima u pripremama za pristupanje Europskoj uniji. Europski parlament i ukrajinska Verhovna rada održavaju bliske odnose. Nedavno smo potpisali obnovljeni Memorandum o razumijevanju za parlamentarnu potporu demokraciji. To je praktičan način na koji mi, kao Europski parlament, možemo pomoći Ukrajini da se pripremi za pristupanje Uniji.

Isto vrijedi i za Moldovu. Naši programi potpore demokraciji i blisko partnerstvo s moldavskim parlamentom već su se pokazali vrijednima za europski put Moldove.

Proširenje je naše najjače geopolitičko i strateško ulaganje usmjereno na budućnost. Svima nam je dobro poznata njegova transformativna moć. Proširenje na temelju zasluga jača Europu, našu Uniju i naš način života.

Na zapadnom Balkanu moramo paziti da se ne razvodne ambicije i motivacija s obje strane. Svjedoci smo zabrinjavajućeg pada proeuropskog raspoloženja u regiji, čak i među mladima. Nada se mora pretvoriti u opipljive rezultate, u protivnom će ispariti.

Svaka zemlja kandidatkinja morat će slijediti vlastiti put prema članstvu koje će se temeljiti na zaslugama. To neće biti lako, a mnogi od nas ovdje još se sjećaju i mogu potvrditi da to može potrajati neko vrijeme.

No dok zemlje kandidatkinje provode reforme i uvode promjene, i mi moramo biti spremni učini isto. To znači da moramo nastaviti raspravu o budućnosti Europske unije, počevši s pitanjem pridruživanja Rumunjske i Bugarske šengenskom području.

Doprinos Europskog parlamenta reformama, koji je detaljno opisan u našem izvješću o izmjeni Ugovora, može poslužiti kao dobar temelj za buduća promišljanja na tom planu. Nadam se da ćemo o tome raspravljati na jednom od predstojećih sastanaka.

U međuvremenu, rat u Ukrajini se nastavlja. Moramo ostati nepokolebljivi u političkoj, vojnoj, humanitarnoj i financijskoj potpori, čak i kad to postaje sve teže. To nije samo moralna, već u prvom redu i strateška obveza. Također je od strateške važnosti da postignemo dogovor o novom instrumentu za Ukrajinu od 50 milijardi EUR o kojem je Europski parlament glasovao u listopadu. U pitanju su ulaganja i rast. Za Ukrajinu i za Europu.

Instrument za Ukrajinu doprinjet će oporavku, obnovi i modernizaciji Ukrajine. Istodobno će se smanjiti potreba za proračunskom potporom u budućnosti.

Naš cilj da postanemo snažniji, ujedinjeniji i konkurentniji u svijetu koji se sve više mijenja i u kojem nailazimo na neprijateljstva treba poduprijeti dostatnim sredstvima. Mnogima se i dalje čini da samo odgađamo teške financijske odluke koje ćemo prije ili kasnije morati donijeti.

Pandemija, invazija na Ukrajinu, klimatske promjene, energetska kriza i kriza troškova života ostavile su svoj trag. Zbog rasta kamatnih stopa narasli su i naši troškovi zaduživanja za financiranje instrumenta NextGenerationEU. Nove zadaće koje smo zajednički dogovorili opterećuju naš VFO do njegovih krajnjih granica. Europsko vijeće stoga treba postići dogovor. Dogovor kojim se poštuju ovlasti Europskog parlamenta kao proračunskog tijela kako su utvrđene u Ugovorima. Dogovor kojim se pronalazi strukturno rješenje za upravljanje troškovima zaduživanja, a napredak u području vlastitih sredstava dio je tog rješenja. To mora biti dogovor kojim se čuvaju zajedničke vrijednosti Unije i kojim se neće ugroziti vladavina prava. Dogovor kojim se osigurava da EU može učinkovito odgovoriti na krize i nepredviđene okolnosti. I naposljetku, dogovor koji neće dovesti do smanjenja sredstava za vodeće programe koji za mnoge predstavljaju konkretnu manifestaciju Europske unije.

Upravo zbog toga je Europski parlament više puta pozvao na reviziju VFO-a i zato smo spremni nastaviti tu raspravu.

Moramo postići dogovor, kao što smo to učinili u slučaju Akta o umjetnoj inteligenciji, prvog takvog akta u svijetu, i Akta o kritičnim sirovinama o kojima je Parlament glasovao prije dva dana. Zajedno jačamo našu energetska neovisnost i pružamo poticaje za čistu energiju. Zajedno smo donijeli zakonodavstvo o skladištenju plina i smanjenju potražnje za plinom, a i reforma

naših tržišta električne energije gotovo je dovršena. I uspjeli smo ostati svjetski predvodnik u naprednoj tržišno usmjerenoj klimatskoj politici.

Ostvarili smo ono što se činilo nemogućim. I možemo to učiniti opet.

Isto vrijedi i za naš angažman na Bliskom istoku, gdje moramo učiniti više kako bismo poboljšali humanitarnu situaciju u Gazi i ublažili posljedice terorističkog napada 7. listopada u Izraelu kao i na širem području Bliskog istoka. Europska unija može preuzeti vodeću ulogu u utiranju daljnjeg puta, planiranju vremena nakon krize, pomoći pri obnovi, izgradnji države i uspostavi stvarne, održive i trajne stabilnosti utemeljene na dvodržavnom rješenju. Čak i u neizvjesnim ratnim vremenima moramo govoriti o miru, o tome kako spasiti nedužne živote, zaustaviti teror i poštovati međunarodno pravo te o tome kako već danas možemo omogućiti predah Palestincima i nadu Izraelcima. Osim toga, moramo osigurati da Zapadna obala ne postane novo regionalno žarište.

Naposljetku, dopustite mi da još jednom apeliram na rješenje u vezi s Paktom o migracijama i azilu. U zadnjih deset godina nikad nismo bili bliži dogovoru. Nadam se uspjehu. Moramo nastaviti u tom smjeru. Dogovor o tom paketu prije kraja godine bio bi odlučujuća pobjeda konstruktivnog proeuropskog centra uoči početka europske izborne godine. Možemo pokazati da Europa ima rješenja za probleme do kojih je našim građanima uistinu stalo.

Drage kolegice, dragi kolege,

Na nama je odgovornost za donošenje ispravnih odluka, čak i ako su teške. Ne smijemo popustiti. Moramo naći kompromis. To je, uostalom, razlog zbog kojeg smo u politici. Potrebno je ustrajati kako bi se ostvarila pobjeda i u naizgled nemogućim bitkama. Iza nas je pregršt iskustva i uspješan zakonodavni rad.

Europa je već pokazala da može biti lider i da može donijeti potrebne odluke. Danas možemo ponovno biti predvodnici.